

Efektivní výukové nástroje pro učitele

Strategie pro zvýšení úspěšnosti každého žáka

Iniciativa pro učení 21. století

The 21st Century Learning Initiative

- Co je účelem vzdělávání?
- Jak je zajištěno?
- www.21learn.org

učitel

vzdělání

žák

Efektivní proces učení

„Pokrok není možný bez odchýlení se od norem.“ Frank Zappa

- Bezcílnost učební činnosti → frustrace = neúspěch
- **Efektivita** (Stephen Covey)
 - = **CO** dělat (uvědomění)
 - = **JAK** to dělat (dovednost)
 - = **PROČ** (motivace)
- Nejistota – odvaha k experimentu (Charles Handy)
- Dovednost učení se → vzdělání

Dovednost učit se

- Vyučování v souladu s přirozeným učením
- Rozpoznání reálné úrovně žáků
- Uspokojení potřeby zpětné vazby

Kreativita a myšlení

- Divergentní – představivost, hledání nových možností
- Konvergentní – rozhodování, testování, kritika, hodnocení

Podobnosti mezi žáky

I. „Gestalt“ – biologie učení

„gestalt“ smysluplný organizovaný celek

- Pátrání po informacích
- Samostatné řešení problémů
- Vyjadřování „hrubých myšlenek“
- Zpětná vazba – specifická, okamžitá, interaktivní

Podobnosti mezi žáky

II. Zážitky

- Multisenzorické
- Dramatické
- Neobvyklé
- Emočně silné
- 10 % toho, co četli
- 20 % toho, co slyšeli
- 30 % toho, co viděli
- 50 % toho, co viděli a slyšeli
- 70 % toho, co sami řekli
- 90 % toho, co současně řekli a dělali

Podobnosti mezi žáky

III. Pocit jistoty a bezpečí

- Bezpečí/ohrožení – volba priorit – strach ochromuje myšlení
- Emoce → chování
- Třídní pravidla – eliminace strachu
- Chování učitele
- Emoční inteligence

Podobnosti mezi žáky

IV. Kontrola nad učením

- RAS retikulární aktivační systém
- Potřeby/účel

Rozdíly mezi žáky

Učební styly:

- Rovné příležitosti
- Co potřebuji, abych byl ochoten připustit a přijmout individualitu žáků?
- Jaký styl používám?
- Vyučuji automaticky nebo empaticky?

Klíčové dovednosti nezávislého učení

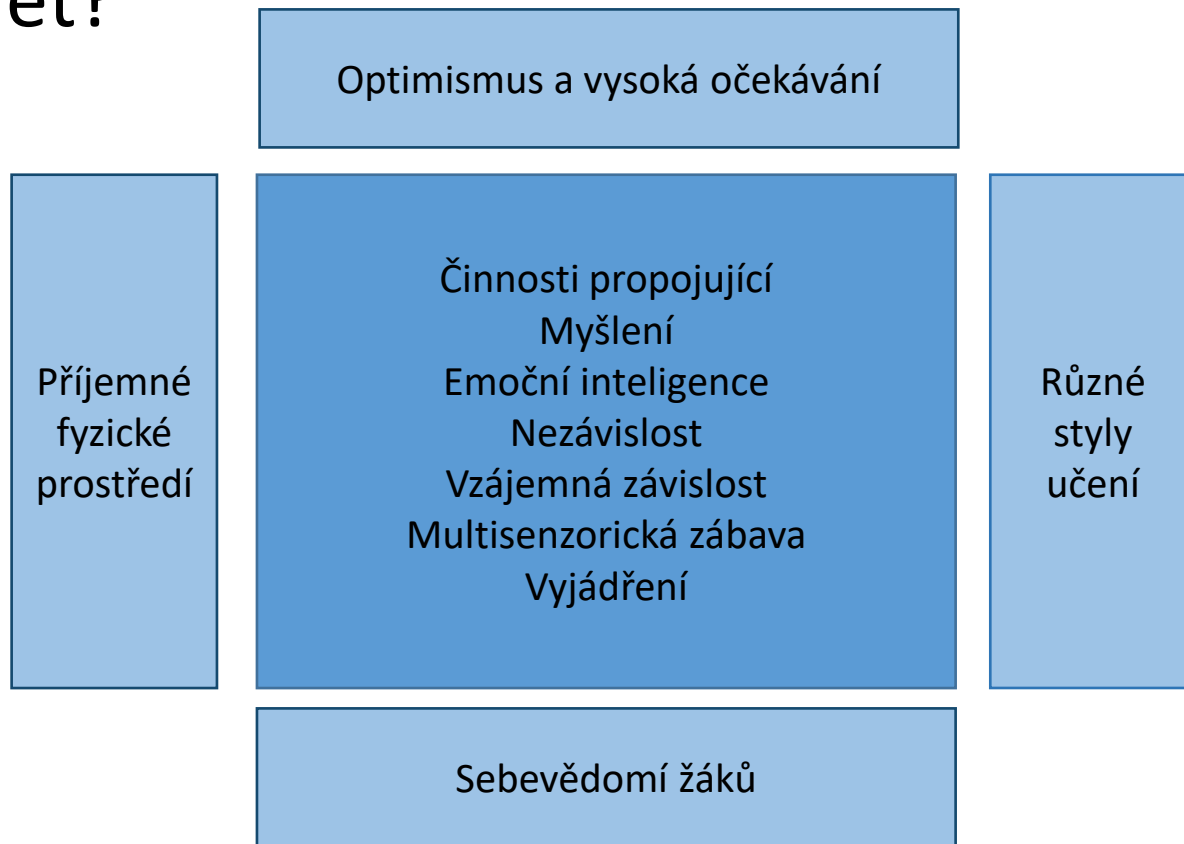
- Organizace času
- Sociální dovednosti
- Reflektivní dovednosti
- Vyhledání pomoci

„kurikulum myšlení“

- Řešení problémů
- Kritické myšlení
- Logické myšlení
- Kreativní myšlení

(Christopher Bowring-Carr,
John West-Burnham)

Nač myslet?

„Nejsnazší způsob, jak se co nejvíce přiblížit všem žákům, je nabídnout jim nejen rozmanitost, ale i možnost volby.“

(Eric Jensen)

- **Velvyslanci**

Kooperace, odpovědnost, pozitivní závislost, formulace myšlenek.

- **Multisenzorická paměť**

Proces zapamatování si, sebevědomí, zodpovědnost.

- **Signalizační karty**

Okamžité řešení problémů, kontrola porozumění, zvýšená aktivita.

- **Bingo**

Mapování znalostí, uchovávání informací, porozumění.

- **Sestavování**

Sestavení celku, pochopení smyslu, logické myšlení, zvědavost.

- **Konverze**

Hluboké učení, nezávislé učení, uspokojení různých stylů učení.

Velvyslanci

Účel

- Posiluje vztahy vzájemné pozitivní závislosti
- Učí internalizovat, zapamatovat a vyjadřovat své myšlenky
- Zvyšuje sebevědomí
- Tzv. „kontrolor kvality“

Multisenzorická paměť

- Zážitky si žáci pamatují déle a lépe si je vybavují
- Fyzické a vizuální učení - úspěch a sebevědomí
- Zlepšení výsledků u zkoušek
- Zábavné a neformální
- Uvolněné vztahy

Multisenzorická paměť

Využití

- Cizí jazyky: procvičování časů
- Matematika: „živá“ algebra
- Český jazyk: kinestetický pravopis
- Technické obory: odborné termíny

Anglický jazyk – Gramatika

Časy

- Přítomný, minulý, předpřítomný, budoucí

1. Charakteristika, příklady
2. Sestavení příběhu s využitím časů
3. Zbytek třídy opravuje chyby

Anglická literatura – Macbeth I.

Porovnání adaptací:

1. Film: Macbeth. Režie Justin KURZEL. USA, 2015
2. Divadelní hra: www.youtube.com/watch?v=9Ef3Mv7B4ZE
3. Opera: www.youtube.com/watch?v=znFIV33RTXI
4. Mluvené slovo: www.youtube.com/watch?v=2RmEyDF10bs
5. Text
6. Vlastní ztvárnění

Anglická literatura – Macbeth I.

Literární adaptace:

1. Přiřazení barvy skupině

barva = postava

2. Výběr klíčových slov/frází postavy

3. Spárování promluv s barvami

4. Téma ZLO

5. Hledání souvislostí zlo – postava

Macbeth

I am settled, and bend up
Each corporal agent to this
terrible feat.

Away, and mock the time with
fairest show:
False face must hide what the
false heart doth know...

Though Birnam wood be come to
Dunsinane,
And thou opposed, being of no
woman born,
Yet I will try the last. Before my
body
I throw my warlike shield. Lay on,
Macduff,
And damn'd be him that first
cries, 'Hold, enough!'

Witches

All hail, Macbeth! hail to thee,
thane of Glamis!

All hail, Macbeth, hail to thee,
thane of Cawdor!

All hail, Macbeth, thou shalt be
king hereafter!

Lesser than Macbeth, and
greater.

Not so happy, yet much happier.

Thou shalt get kings, though thou
be none:

So all hail, Macbeth and Banquo!

Banquo and Macbeth, all hail!

Signalizační karty

✓ „Vím.“

? „Nejsem si jistý.“
„Ztrácím se.“

✗ „Nevím“
„Ztratil jsem se.“

Účel:

- Okamžité řešení problémů
- Kontrola porozumění
- Zapojení všech po celou dobu

Bingo

- Diagnostický nástroj
- Mapování znalostí
- Kontrola porozumění a uchovávání informací
- Nevšední opakování
- Originalita, zábava

Bingo

- Miloslav Uličný
- „Tired with all these, for restful death I cry...”
- Stratford upon Avon
- Claudius, Polonius, Horatio, Laertes, Lucianus, Cornelius, Ophelia, Gertrude
- 38
- Thomas Middleton
- Verona
- Gloucester, Kent, Edmund, Goneril, Cordelia, Regan, Burgundy
- Ben Jonson
- Martin Hilský
- „To be, or not to be: that is the question...”
- 154

Sestavování

Účel

Sestavování celku a pochopení jeho smyslu

➡ výběr a přiřazování, posloupné řazení, kategorizace

➡ logické myšlení, porozumění, zvědavost

Materiál: text, obrázky, symboly, kombinace

Sestavování

All hail, Macbeth, thou shalt be king hereafter!

Speak, if you can: what are you?

All hail, Macbeth! hail to thee, thane of Glamis!

Good sir, why do you start; and seem to fear
Things that do sound so fair? I' the name of
truth,
Are ye fantastical, or that indeed
Which outwardly ye show?...

All hail, Macbeth, hail to thee, thane of Cawdor!

Speak, if you can: what are you?

All hail, Macbeth! hail to thee, thane of Glamis!

All hail, Macbeth, hail to thee, thane of Cawdor!

All hail, Macbeth, thou shalt be king hereafter!

Good sir, why do you start; and seem to fear
Things that do sound so fair? I' the name of truth,
Are ye fantastical, or that indeed
Which outwardly ye show?...

Sestavování

Thou hast it now: _ _ _ _ , Cawdor, Glamis, all,
_ _ the weird women _ _ _ _ _ _ _ , and, I fear,
Thou play'dst most foully for't: yet it _ _ _ said
It _ _ _ _ _ not stand in thy _ _ _ _ _ _ _ ,
But that myself should be the root and _ _ _ _ _ ,
Of _ _ _ _ kings.

FATHER

MANY

POSTERITY

PROMISED

KING

WAS

AS

SHOULD

Konverze

Účel:

- Převádět = pochopit
  hluboké učení
- Odhalení mylné představy
  diagnostický nástroj

- Nezávislé učení a opakování
- Pro různé styly učení a profily inteligencí
- Správný přístup
  úspěch

Konverze

Využití

Převádění z jednoho formátu do jiného:

výklad, text, video myšlenková mapa
vývojový diagram
scénář
klíčová slova
graf

Konverze

MACBETH: Speak, if you can:
what are you?

First Witch: All hail, Macbeth!
hail to thee, thane of Glamis!

Second Witch: All hail,
Macbeth, hail to thee, thane of
Cawdor!

Third Witch: All hail, Macbeth,
thou shalt be king hereafter!

- Back to home
- Phantasm
- Prophecy
- Thane of Glamis
- Thane of Cawdor
- To be a king
- Future
- Glory
- Inception

www.formativnihodnoceni.cz

Paul Ginnis

Paul Ginnis

Paul Ginnis

EFEKTIVNÍ VÝUKOVÉ NÁSTROJE PRO UČITELE

Strategie pro zvýšení úspěšnosti
každého žáka

EFEKTIVNÍ VÝUKOVÉ NÁSTROJE PRO UČITELE

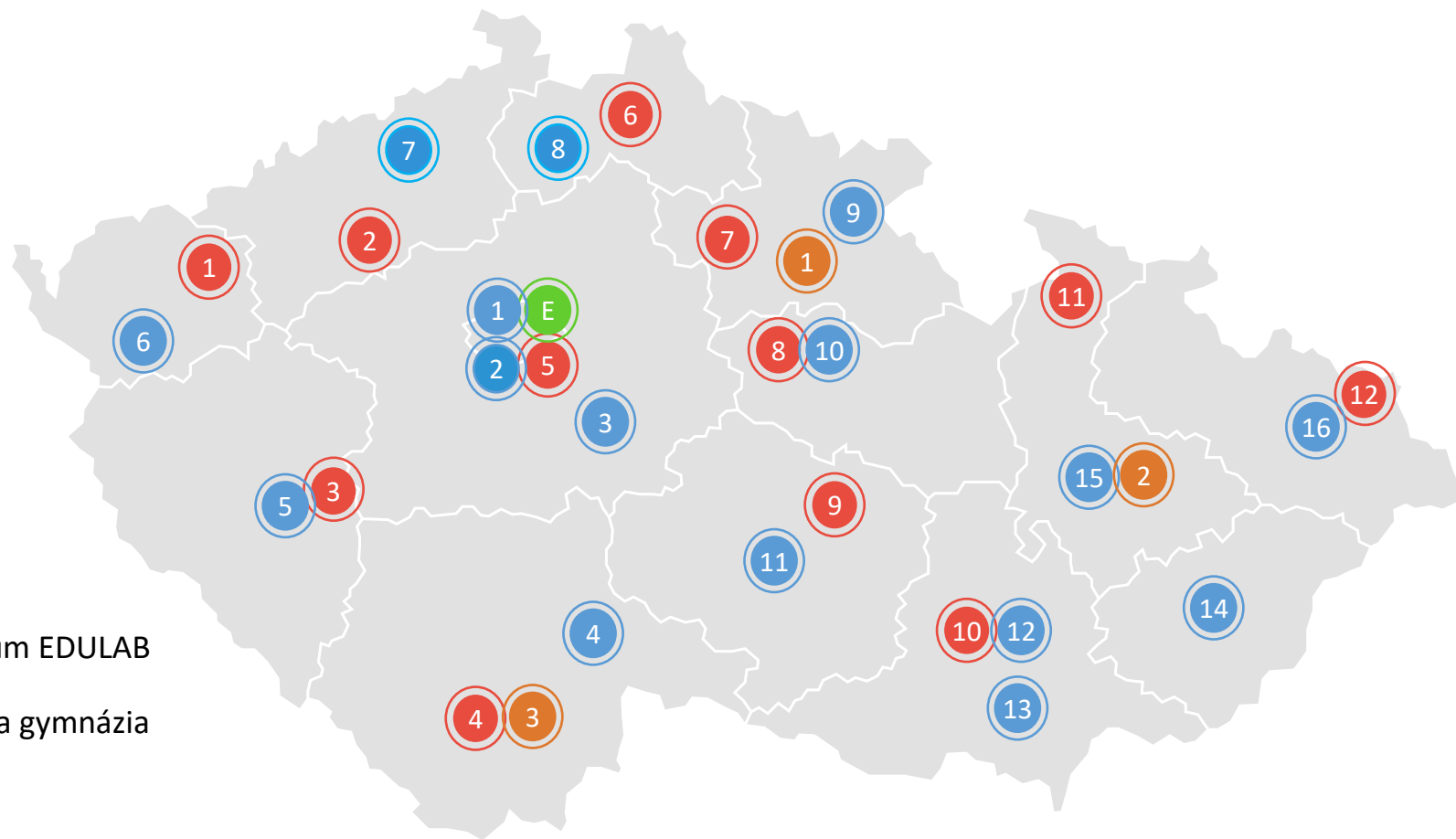
Strategie pro zvýšení úspěšnosti
každého žáka

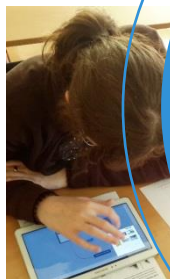
www.vyukovenastroje.cz

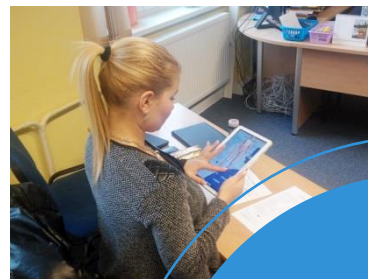
EDUkační LABoratoř | EDULAB

- Inovace výuky
- Využívání moderních technologií ve výuce
- Praktické dovednosti pedagogů
- Projekty pod záštitou MŠMT

640
seminářů

6 500
proškolených
učitelů

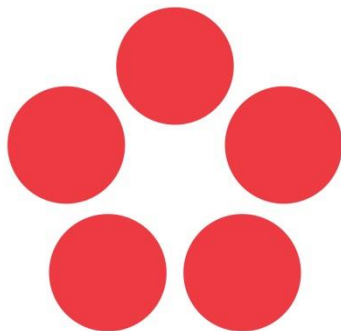

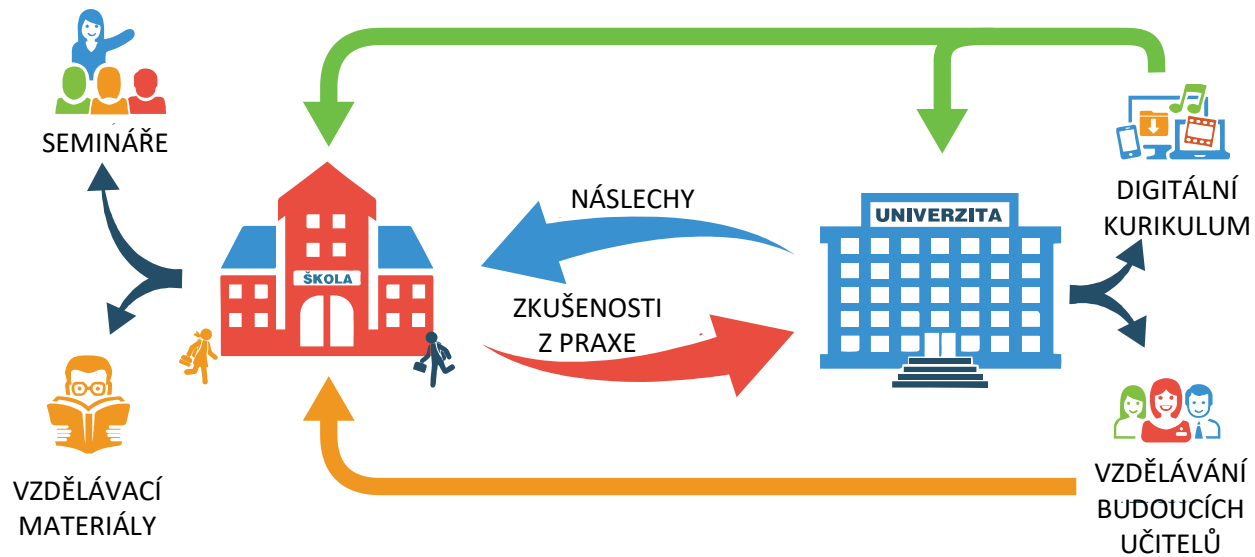
**UNIVERZITA HRADEC
KRÁLOVÉ**

**UNIVERZITA PALACKÉHO
V OLOMOUCI**

**JIHOČESKÁ UNIVERZITA
V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH**

Mgr. Miluše Vondráková

Mgr. Martina Machurová

tel.: +420 727 945 780

e-mail: mvondrakova@edulabcr.cz

www.edulabcr.cz

[/edulabcr](https://www.facebook.com/edulabcr)

[/edulab_cr](https://www.instagram.com/edulab_cr)

#edulab #vzdelavanisenastyka